

144

79

144

79

معلوم اوله که اکثر اشخاصک دیشلری اوتوز ایکی
 اولدیغی اجلدن بو تصویرده اوتوز ایکی دیش اوزرینه
 ترتیب اولمشدر * اما بودیشلرک اون آلتیسی اوست
 چکده و اون آلتیسی الت چکده در * اوست چکده
 اولان دیشلردن اوک دیشلرینه ثنیه دیرلر جمعی
 ثنایا کلور بو ثنیه لرک آردنده واقع اولان سوری
 دیشلره رباعیه دیرلر جمعی رباعیات کلور بورباعیه
 لرک آردنده واقع اولان سوری دیشلره ناب دیرلر
 جمعی انیاب کلور بونابلرک آردنده واقع اولان
 دیشلره ضرس دیرلر جمعی اضراس کلور بوضرس
 لردن ناب لرک آردنده واقع اولان دیشلره ضامک
 دیرلر جمعی ضوامک کلور بوضامکرک آردنده واقع
 اولان آلتی دیشه طاحن دیرلر جمعی طواحن کلور
 بو طاحنلرک آردنده واقع اولان دیشلره ناجذ دیرلر
 جمعی نواجذ کلور آلت چکده اولان دیشلرک اسملری
 وترتیبلری دخی بویله در فافهم

معلوم اوله که
 جبع مخرج
 بش اعضاءه
 منحصر در
 بری حرف
 مد ایچون
 فرض اولان
 بوغاز ایله
 آخر جوفیدر
 وبری حلقدر
 بونده تصویر
 دهکی ترتیب
 اوزره اوج
 مخرج محقق
 وارد وبری
 لساندر بونده
 دخی تصویر
 دهکی ترتیب
 اوزره اون
 مخرج محقق
 وارد وبری
 شفه در بونده
 دخی تصویر
 دهکی ترتیب
 اوزره ابکی
 مخرج محقق
 وارد وبری
 نون مخففان
 ایچون فرض
 اولان خیشوم
 در

بافت ای صفا

دیو لر حلق دیو بوغاز که کسه متصل اولان
 بر نفس دل دینه و از نجه اولان بره دیو لر
 شفته و از نجه بوغاز ایله آخر ایچنجه اولان بوغاز
 جوف دیو بوغاز که کسه متصل اولان بر نفس

ادنای حلق وسط حلق بو تصویبر
 حلق
 ایضا سندر بوغاز جوفک اولندر

حلقه دیو دل و بیند ن طرفنه و از نجه دیواک
 یا نلر نجه دیو لر طرف دیو دل اوچنه دیو لر

تجوید لغتده بر
 نسنه نوزل اینک
 و خوشجه یایمق معنا
 سنه در اصطلاحده و هو
 اعطاء الحروف حقها
 من کل صفة و مستحقها
 و ردکل واحد لاصله در
 حقها دان مراد صفت
 لازمه در مستحقها دان
 مراد صفت عارضه در
 لاصله دن مراد مخرج در
 فاقیم معلوم اوله که مخرج
 حروف اون یدیدر
 اولکن مخرج جو فدر
 یعنی بوغاز ایله آغز
 اچنک اولان بوشلف
 در بوندن حرف
 مد چیقار (ایکچی
 مخرج بوغاز یدیدر
 که کوسه متصل
 اولان یریدر بوندن
 اوله همزه صکره
 سندن ما چیقار
 اوچنچی مخرج بوغاز
 اور تاسیدر بوندن
 اوله عین صکره
 سندن ما چیقار

بسم الله الرحمن الرحيم

الله تعالی به حمد و ثنادن و رسولنه و ذخی آله و اصحابنه
 صلوة و سلام دن سنکره معلوم اوله که حرف مد اوچدر *
 و او یا الف اما و او نه زمان حرف مد اولور * و او
 ساکن اولسه ما قبلی مضموم اولسه اول زمان حرف مد
 اولور * اما یا نه زمان حرف مد اولور یا ساکن اولسه
 ما قبلی مکسور اولسه اول زمان حرف مد اولور *
 اما الف ایسه دائما ساکن اولوب ما قبلی مفتوح اولغله
 جمیع زمانده حرف مد اولور * اوتینا کبی * و ذخی
 سبب مد ایکیدور * همزه سکون اما همزه حرکه سی
 اولان الفه دیر لر * اما سکون دیمک یعنی حرکه سی
 اولمیان حرف دیمکدر *

در دنجی مخرج بوغاز
 اولیدر که اغزه بقین
 اولان بریدور بو
 ندن اولاغین صکره
 سندن خا چیقار
 (بشنجی مخرج بیوک
 دل دیبندن اوستیله
 انک قرشوسی او
 ست طرفدر بوندن
 قانی چیقار آلتنجی
 مخرج قانی مخرجی
 کبیدر لکن آندن
 بر پارمق مقداری
 آشاغیدر بوندن
 کافی چیقار بدنجی
 مخرج بیوک دلك
 اورته سیله برابر
 اوست طماقدر بو
 ندن ترتیب اوزره
 جیم شین یا چیقار
 سکننجی مخرج یا مخر
 جنک مابعد مکز
 برابر سی اولان
 صولدن یا صاغدن
 دل یا نیله انک قرشو
 سی اولان اوست
 دیشلریدر که آزو

باب مد طبیعی

فچن حرف مد اولوب سبب مد اولسه اول زمان مد
 طبیعی اولور مثالی * تَوَابًا، اَبَدًا، طَهُ * والسی لام
 رانک راسی و هامیمک حاسی کبی اما بوننک مرتبه سی
 بر الف مقداری مد اولنمقدر بر الف مقداری دیمک
 یعنی بر بارمق قالدیره چق قدر دیمکدر *

باب مد متصل

فچان حرف مد دنصکره سبب مد همزه اولوب ایکسی
 بر کلمه ده واقع اولسه مد متصل اولور مثالی اِذَا جَاءَ
 اَوْلٰئِكَ جِيءَ سُوءًا کبی * مد متصلک مدی واجیدر
 متفق علیه اولدیغیچون متفق علیه دیمک یعنی جمیع
 قرا مد ایندیله علی مراتبهم قصر ایتمدیله دیمکدر اما
 بونک مرتبه سی قرائت عاصم و روایت حفص اوزره
 دورت الف مقداری مد اولنمقدر *

باب مد منفصل

فچن حرف مد دن صکره سبب مد همزه اولوب بشقه بشقه
 کلمه ده واقع اولسه مد منفصل اولور مثالی يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ أَخَانِي
 تَوَبُّوْا إِلَى اللَّهِ کبی و دخی حرف مد گاه و او مقدره اولور

مثالی أَنْ مَالَهُ أَخْلَدَهُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ كَبِي وَكَاهِ يَاءٌ مَقْدَرُهُ
 اولور مثالی وَمَا يُكَدِّبُ بِهِ إِلَّا مَنْ عَلَّمَهُ إِلَّا بِمَا شَاءَ كَبِي
 مَدَّ مِنْفَصْلِكَ مَدِّي جَائِزٌ دَر * نِيچُون مُخْتَلَفٌ فِيهِ
 اولد بِيغِيچُون مُخْتَلَفٌ فِيهِ دِيمِكْ يَعْنِي بَعْضُ قُرْأَمَدٍ ائْتِدِيلِر
 وَبَعْضُ قُرْأَمَدٍ ائْتِدِيلِر دِيمِكْ دَر وَبُونُكْ مَرْتَبَهْ سِي
 دَخِي قِرْأَتِ عَاصِمٍ وَرَوَايَتِ حَفْصِ أَوْزَرِهْ دَوْرَتِ الْفِ
 مَقْدَارِي مَدَّ أَوْلَمَقْدَرِ

باب مد لازم

تَچِنِ حَرْفِ مَدِّ دَنْصَكْرَهْ سَبَبِ مَدِّ سَكُونِ لَازِمِ وَاقِعِ أَوْلَسِهْ
 مَدَّ لَازِمِ أَوْلُورِ سَكُونِ لَازِمِ نِيهْ دِيرَلِرِ وَقَفَا وَوَصَلَا
 ثَابِتِ أَوْلَانِ سَكُونِهْ دِيرَلِرِ * وَدَخِي بُو مَدِّ لَازِمِ
 دَوْرَتِ دَر لَوْدَرِ بَرِي مَدَّ لَازِمِ كَلِمَهْ مُنْقَلَهْ دَر * مَثَالِي
 وَلَا الضَّالِّينَ الْحَاقَّةَ تَامُرُونِي كَبِي وَبَرِي مَدَّ لَازِمِ كَلِمَهْ
 مُحْفَفَهْ دَر مَثَالِي آلَانِ كَبِي وَبَرِي مَدَّ لَازِمِ حَرْفِ
 مُنْقَلَدَرِ مَثَالِي الْفِ لَامِ مِيمِكْ لَامِي وَالْفِ لَامِ مِيمِ صَادِكْ
 لَامِي وَطَاسِينِ مِيمِكْ سِينِي كَبِي * وَبَرِي مَدَّ لَازِمِ
 حَرْفِ مُحْفَفَدَرِ مَثَالِي الْفِ لَامِ مِيمِكْ مِيمِي وَالْفِ لَامِ
 مِيمِ صَادِكْ مِيمِي وَصَادِي وَالْفِ لَامِ رَانِكْ لَامِي وَهَامِيمِكْ
 مِيمِي كَبِي مَدَّ لَازِمِكْ مَدِّي وَاجِبِدَرِ نِيچُونِ مُنْتَفِقِ

دیشینک آردنک کی
 دیشه کلنجه در بو
 ندن صاد چیقار
 طقوزنچی مخرج بو
 ندن دخی صاغدن
 یاصولدن صاد صاد
 مخرجنک نهایتندن
 دل او جنه وارنجه
 اولان یانی ایله آنک
 قرشوسى اولان
 اوست طماقدر که
 ضاحک وناب وربا
 عیه وثنیه دیشلر
 ینک اوست بکرلر
 یدر بوندن لام
 چیقار اونچی مخرج
 دل او جیله قارشو
 سنه ایکی اوست
 اونک دیشلرک
 ارتلر یدر بوندن
 اخفا اولمین نون
 چیقار اون برنچی
 مخرج دلک آرقه
 سیله قرشوسى اولان
 ایکی اوست بکرلی
 اولان طماقدر
 بوندن را چیقار
 (اون ایکنچی)

مخرج ترتیب اوزره
 دل اوجيله ایکی
 اوست اوک دیشلرک
 نصفندن یوقاروسی
 درکه یانلرینه وارنجه
 در یانلرینه غایت
 یقین اولان برندن
 طا چیقار از چق
 آشاغیمندن دال
 چیقار نصفلرینه
 یقین اولان برندن
 تا چیقار (اون
 اوچنچسی مخرج
 ترتیب اوزره ایکی
 اینجه اوجيله دلک
 الت اوک دیشلرک
 نصف اعلا لری در
 نصف لرینه یقین
 اولان برندن صاد
 چیقار (دخی یوقارو
 سندن سین چیقار
 باشلرندن ز اچیقار
 یاخود اوست اوک
 دیشلرک باشلری
 طرفنه اولان نصفلر
 یدر نصفلرینه یقین
 اولان موضعتندن
 صاد (دخی باشلرینه

علیه اولدیغیچون و بونک مرتبه سی جمیع قراقتنده
 دورت الف مقداری مد اولدند قدر

باب مد عارض

فچن حرف مد دنصکره سبب مد سکون عارض واقع اولسه
 مد عارض اولور * سکون عارض نیه دیرلر وقفسا
 ثابت وصلًا ساقط اولان سکونه دیرلر * مثالی یعلمون
 یوم الدین نستعین کبی * مد عارضک مدی جائز در
 نیچون مختلف فیه اولدیغیچون * واما بونک مرتبه سی
 اولدرکه فچن آخری مفتوح اولسه اوج وجه جائز
 اولور طول توسط قصر * واکر مکسور اولسه دورت
 وجه جائز اولور * طول توسط قصر بُرده روم *
 واکر مضموم اولسه یدی وجه جائز اولور * طول توسط
 قصر * طول ایله اشمام * توسط ایله اشمام قصر ایله اشمام
 بُرده روم و دخی روم نیه دیرلر گیزلو آواز ایله حرکتی
 طلب ایتمکه دیرلر تعریفی الروم طلب الحركة بصوت
 خفی * و دخی اشمام نیه دیرلر سکون دنصکره طوداق
 لرین یومغه دیرلر تعریفی * الاشمام انضمام الشفتین
 بعد السکون *

باب مدّ لین

نچن حرف لیندنصکره سبب مد سکون واقع اولسه مدّ
 لین اولور اما حرف لین نیه دیرلر و او، یاساکن اولسه
 ما قبللری مفتوح اولسه آنکا دیرلر مثالی والصیف علیه
 من خوف ولا نوم کبی * مدّ لینک مدّی جائزدر
 نیچون مختلف فیہ اولدیغیچون * واما بونک مرتبه سی
 اولدور که نچن بونک سبب مد سکون لازم اولسه ایکی
 وجه جائز اولور * طول توسط مثالی * کهمیعض *
 * وحمعسق قول شریفلرنده واقع اولان سین لفظی
 کبی * واکر سکون عارض اولسه مدّ عارض
 کبیدر که اوچ یا دورت یایدی وجه جائز اولور مثالی
 مقدم ذکر اولنان مثاللر کبی *

باب تنوین و یانون ساکن

تنوین ایکی اوستنه و ایکی اُسرهیه و ایکی اوتریه
 دیرلر * واما نون ساکن جزملی نونه دیرلر *

باب اخفاء

حروف اخفاءون بش حرفدر که بوبینک اولکی حرفلریدر

یقین اولان دیرلر
 نون سین قام باشلر
 نون ز اچیقار (اون
 دور تنچی ضحرج
 ترتیب اوزره دل
 اوچنک یوقارو
 اوچیله اوست
 دیشلرک باشلریدر
 دلک غایت اوچنک
 آرقه سندن ظاچیقار
 از اچق آردندن
 ذال چیقار از اچق
 آردندن ثا چیقار
 بونلرک ترتیبی دل
 اوچنک طشریه
 چقمسیله در (اون
 بشنچی ضحرج ایکی
 اوست اوک دیشلرک
 باشلریله الت
 طوداغک ایچیدر
 بوندن فا چیقار
 (اون آلتنچی ضحرج
 ایکی طوداق
 آراسیدر بوندن
 ترتیب اوزره طودا
 قلرک ایچلری
 بربرینه قوتله
 قپانمغله یا چیقار
 صکرهینه ایچلرندن

بر مقدار او جلرینه
 یقین یرلری بر
 برلرینه ضعیفچه
 قپانمغله میم چیقار
 دخی زیاده او جلر
 ینسه یقین اولان
 یرلری بر برلرینه
 قپانمیه رق ضم
 اولنمغله و او چیقار
 یاخود ترتیب اوزره
 و او یتامیم چیقار
 (اون یدنچی نخرج
 خیشوم در یعنی ککز
 قوو غیدر بوندن
 نون مخففات ایله
 غنه چیقار فاقهم
 معلوم اوله که صفات
 حروف ایکی قسمدور
 بری صفات لازمه در
 بوده تالی یه اهم
 و مشهور اولنلری
 اون یدی دیر بری
 جهردر جهردیو
 حرف حرکت ایله نطق
 اولندقدن مخرجه
 اراق فالمیوب
 نفسک کلیسی یا
 اکثریسی حبس
 اولوب صوتک
 اشکاره اولسنه دیرلر حرفلری بونلردر ظل

* صَفْذَانًا جُودٌ شَخِصٌ قَدْ سَمَا كَرَمًا ضَعُ ظَالِمًا زِدْ تَقَادِمٌ
 طَالِبًا فَنَرَى * فِجْنٌ تَنْوِينٌ وَيَانُونٌ سَاكِنٌ بُوْ أَوْنٌ بَشِ
 حَرْفِدْنٌ بَرِيْنَهْ أَوْ غَرَا سَهْ أَخْفَا أَوْلُورْ مَثَالِي غَنِيٌّ كَرِيْمٌ وَفَتْحٌ
 قَرِيْبٌ عَن صَلَوَتِهِمْ كَبِيٌّ تَعْرِيْفٌ الْإِخْفَاءُ حَالَةٌ بَيْنَ
 الْأَطْهَارِ وَالْإِدْغَامِ عَارِيَةٌ عَنِ التَّشْدِيْدِ مَعَ بَقَاءِ الْغَنَّةِ

باب اظهار

حرف اظهار آلتی حرفدر که بو اسماء شریفلرک اولکی
 حرفلریدر * الله * حی * خالق * عدل * غنی *
 هادیا * فچن تنوین و یانون ساکن بو آلتی
 حرفدن برینه اوغراسه اظهار اولور * مثالی غفور
 حلیم من آمن من خوف کبی تعریف اظهار هو
 الانفصال تباعدًا بین الحرفین

باب اقلاب

حرف اقلاب بادر فچن تنوین و یانون ساکن بایه
 اوغراسه اقلاب اولور * مثالی سمیع بصیر من بعد
 لِيَنْبَنَنَّ كَبِيٌّ * تَعْرِيْفٌ الْإِقْلَابِ هُوَ قَلْبُ النَّوْنِ
 السَّاكِنَةِ أَوْ التَّنْوِينِ مِيمًا خَالصًا وَأَخْفَاؤَهَا عِنْدَ الْبَاءِ
 بَغْنَةً وَدَخِي غَنَّةٌ نِيَّةٌ دِيرْلَرِ كَكَزْدَنْ كَلَنْ صَوْتَهْ دِيرْلَرِ
 تَعْرِيْفِي صَوْتٌ يُخْرَجُ عَنِ الْخَبْشُومِ *

بَابُ ادْغَامِ مَعَ الْغَنَةِ

ادغام مع الغنه دورت حرف در که * یمنو حرف لریدر *
 قچن تنوین ویانون ساکن بو دورت حرفدن برینه
 اوغراسه ادغام مع الغنه اولور * مثالی خیراً بره فضلاً
 من الله و من یعمل کبی * اما نون ساکن ایله واو
 یاخوذ یابرکلمه ده واقع اولسه اول زمان اظهار اولور *
 مثالی بنیان قنوان صنوان کبی *

بَابُ ادْغَامِ بِلَاغْنَه

ادغام بلاغنه حرف لری ایکی حرف در که : لر حرف لریدر
 قچن تنوین ویانون ساکن بو ایکی حرفدن برینه
 اوغراسه ادغام بلاغنه اولور * مثالی غفور رحیم هدی
 للمتقین من ربهم کبی

بَابُ ادْغَامِ مَثَلِینِ

ادغام مثلین شول حرف در که ساکن اولوب یینه
 کندی مثلنه اوغراسه ادغام مثلین اولور *
 مثالی فما ربحت تجارتهم ان اضرب بعصاك آدوا
 ونصروا کبی * تعریفی ما اتحدنا مخرجاً وصفه *
 اما نون ساکن نونه اوغراسه هم ادغام مثلین وهم ادغام

قور بض ادغزا
 جند مطیع وبری
 همسدر همس دیو
 حرف حرکت ایله نطق
 اولندقدن مخرجده
 ارا لبق قالوب
 نفسک جاری اولسنه
 دیر لر حرف لری
 برنلردر فتحه شخص
 سکت و هما ضدان
 وبری شد تدر شدت
 دیو حرف اسکان
 ایله نطق اولندوقن
 صوت اصلا اقامغه
 دیر لر حرف لری
 بونلردور اجد قط
 بکت وبری رخاو
 تدر رخاوت دیو
 اسکان ایله نطق
 اولندقدن صوت
 کمالیله اقامسنه
 دیر لر حرف لری
 بونلردر جس حظ
 شص هر وضعت
 یافد وبری بینه در
 بینه دیو صوتک
 کمالیله اقماسق
 بیننه اولماسنه دیر لر
 حرف لری بونلردر لن

مع الغنة اولور * من نار و من نعمة كبی * اما
 میم ساکنك اوج حالی وارد میم ساکن میمه اوغراسه
 ادغام مثلین مع الغنه اولور * مثالی علیهم مؤصدة
 * اطعمهم من جوع كبی میم ساکن بایه اوغراسه اخفا
 اولور مثالی ان ربهم بهم ترمیمهم بحجارة كبی * میم
 ساکن میم ایله بادن غیرى حروفه اوغراسه اظهار
 اولور مثالی هم لكم دینکم كبی *

باب ادغام متجانسین

نچن مخرجلری بر اولسوب صفتلری بشقه اولان
 حرفلر بر برینه اوغراسه ادغام متجانسین اولسور
 اما بونك حرفلری اوج مخرجده در * برى طا دال
 تا مخرجیدر مثالی * لئن بسطت و قالت طا ثفة
 انقلت دعوا الله ما عبدتم كبی * وبرى طا ذال تا
 مخرجیدر مثالی اذ ظلموا یلهث ذلك كبی * وبرى میم
 مخرجیدر * مثالی یا بنی اركب معنا كبی تعریفی
 ما اتحدوا مخرجا و اختلفا صفة *

عمر وهى اضداد
 (وبرى استعلا در
 استعلا دیو حرف
 نطق اولندقده
 لسان اوست طماغه
 قالقماغه دیرلر
 حرفلری بونلردر
 خص ضغط قط
 وبرى استفاله در
 استفاله دیو حرف
 نطق اولندقده دل
 اشافی چکه سمتنه
 دوشوب اوست
 طماق جانبنه مرتفع
 اولمامغه دیرلر
 حرفلری بونلردر
 انشرحدیث علمك
 سوف یجهر بند اوهما
 ضدان وبرى
 اطباقدر اطباق دیو
 حرف نطق اولندقده
 لسان اوست طماغه
 قپانمغه دیرلر
 حرفلری صادضاد
 طا ظادر وبرى
 انفتاح در انفتاح
 دیو حرف نطق
 اولندقده لسان ایله
 هنك اعلا برى

برندن آیرلوب آرالرنندن

❦ **باب ادغام متقاربین** ❦

تجن مخرجنده و یا صفتنده یقینلغی اولان حرفلر بر
برینه اوغراسه ادغام متقاربین اولور * اما بونک
حرفلری ایکی مخرجده در بری لام را مخرجیدر مثالی
قلرب بل رفعه الله کبی * وبری قانی کافی مخرجیدر
مثالی * الم نخلقکم کبی * تعریفی ما تقاربا مخرجا
او صفة *

❦ **باب ادغام شمسیه** ❦

ادغام شمسیه حرفلری اون دورت حرفدرکه بوبیتک
اولکی حرفلریدر * تب ثم دع ذنبا رمی زد سمعة
شم صدر ضیف طاب ظن له نعم تجن الف لام که آکا لام
تعریف دیرلر بو اون دورت حرفدن برینه اوغراسه
ادغام شمسیه اولور * اما نونه اوغرادقده ادغام شمسیه
مع الغنه اولور باقیسنه اوغرادقده ادغام شمسیه بلاغنه
اولور مثالی والناس والشمس والتین کبی

❦ **باب اظهار قمریه** ❦

اظهار قمریه حرفلری اون دورت حرفدرکه ابغ حجک

ریح چقماسنه دیرلر
حرفلری بونلردر
اخذ وجدسعة فزکا
حق له شرب غیث
وهما ضدان (وبری
قلقله در قلقله دیو
شدت ایله جهر
صفتلرینک اجتما
عی در یاخودصوتی
مخرجده تحریکدر
یاخودمخرجی صوت
ایله قلع عنیفدن
عاصل اولان صوت
زائدقوی جهریدر
قلقله ساکنه
مخصوصدر دیدیلر
حرفلری قطب جد
حرفلریدر ودخی
صفیردر صفیردیو
حرفلرکصوتی صقلغه
شبه اولمسنه دیرلر
حرفلری صاد سین
زای در وبری
تکریردر تکریررایه
مخصوصدر نطقی
وقتنده لسانک
سرجمسیدر لکن
رابی تلفظ ایلین
کیمسه غایت ایله

وَحَفَّ عَقِيمَه حِرْفَلِرِيدِر فَجِن لَام تَعْرِيفِ بَوَاوِن دَوْرَت
حِرْفَدِن بَرِیْنَه اَوْغِرَاسَه اِظْهَارِ قَمَرِیَّهٗ اَوْلُورِ مِثَالِی وَالعَصْرِ
وَالْفَجْرِ وَالْقَمَرِ کِی

﴿ بَاب قَلْقَلَه ﴾

حِرْفِ قَلْقَلَه بِش حِرْفَدِرِ کِه قَطْبِ جِدِ حِرْفَلِرِيدِر فَجِن
بَوَبِش حِرْفَدِن بَرِی کَلِمَه نِکِ اَوْرَتَا سِنْدَه وِیَا اَخْرِنْدَه
سَاکِن اَوْلِسَه قَلْقَلَه اَوْلُور * یَدْخَلُوْنَ اَحَدٌ بِالْحَقِّ *
کِی اَلْقَلْقَلَةُ لَغَةٌ التَّحْرُکُ وَالِاضْطِرَابُ وَفِی الْاِصْطِلَاحِ
تَقْلُقِلِ الْمَخْرَجِ حَتّٰی یَسْمَعُ لَهُ نَبْرَةً قَوِیَّةً *

﴿ بَاب حِکْمِ الرَّا ﴾

فَجِن رَا مَفْتُوحٌ وِیَا مِضْمُومٌ اَوْلِسَه قَالِیْنِ اَوْقِنُورِ مِثَالِی
الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ وَالرُّوْحِ نَصْرِ اللّٰهِ کِی وَاکْرَ مِکْسُورِ اَوْلِسَه
اِیْنِجَه اَوْقِنُورِ مِثَالِی بِالْبَرِّ کِی وَدَفِی رَا سَاکِنِ اَوْلُوبِ
مَا قَبْلِی مَفْتُوحٌ وِیَا مِضْمُومٌ اَوْلِسَه قَالِیْنِ اَوْقِنُورِ مِثَالِی
وَاَنْحَرَّ مِنْ شُکْرِیْ بِالنُّدْرِ کِی * وَاکْرَ رَا سَاکِنِ اَوْلُوبِ
مَا قَبْلِی مِکْسُورِ اَوْلِسَه اِیْنِجَه اَوْقِنُورِ * مِثَالِی وَاسْتَغْفَرَهُ
وَاصْطَبَرَ کِی * اِمَا بُو صَوْرَتِ اَخِیْرَه دَه رَانَکِ مَا بَعْدِنْدَه
حِرُوفِ اسْتِعْلَادِنِ بَرِی وَاقِعِ اَوْلِسَه اَوْلِ زَمَانِ قَالِیْنِ

احترار از ایدب رانک
تکرار ندن صاقنمق
کرکرد وبری
تفشیدر تفشی دیو
حرف نطق اولند قند
صوتی آغاز ایچینه
طاغیلوب طاء معجمه
مخرجنه وارنجه
اوزاتمغه دیرلر بو
مشهور در شینه
مخصوص در وبری
استطاله در استطاله
دیو صادک صوتی
مخرجنک اولندن
آخرینه وارنجه ممتد
اولوب چکلمسنه
دیرلر (وبری غنه در
غنه دیو حرفک و
تک ککرزدن کلمسنه
دیرلر حرفلری
نون میم در (و
قسمی صفت عارضه
در بوده اون بردر
بری تفخیمدر تفخیم
دیو حرف قالین
اوقنمغه دیرلر
وبری ترقیقدر
ترقیق دیو حرف
اینجه اوقنمغه دیرلر

تفخیم حرفلری اوندر
 استعمال حرفلری له لام
 ورا والی در حرف
 استعمالده تفخیم
 واجبدر حرفی انخفا
 ضه لام ورا والی الفک
 ماعد اسنه ترفیق
 واجبدر (وبری
 ادغام در تعریفی
 غلط الحرفین المتما
 ثلین او المتقاربین
 در (وبری اخفادر
 تعریفی حاله بین
 الادغام والظهار فلا
 تشدید فیه در
 (وبری اظهاردر
 تعریفی الانفصال
 تباعد بین الحرفین
 در وبری قلبدر
 تعریفی قلب النون
 الساکنه میما تخففا
 مع غنة قبل الباء در
 وبری مد در تعریفی
 اطالة الصوت بحرف
 مد من حروف العلة
 (وبری وقدر
 تعریفی قطع
 الصوت والنفس
 (وبری سکنه در
 تعریفی قطع الصوت

اوقنور حرف استعلا یدی حرف در که خُصَّ ضغط قظ
 حرفلری در مثالی مرصاد وقرطاس و فرقه کبی * اماً
 حروف استعلا مکسور اولسه اولزمان اینجه و قالین اوقنمق
 جائز اولور * مثالی کل فرق کبی * ودغی راساکن
 اولوب ماقبلنک کسره سی عارض اولسه اولزمان ینه
 قالین اوقنور * مثالی ارجعی لمن ارتضی کبی *
 ودغی راساکن اولوب ماقبلی دغی ساکن اولسه ساکنه
 اعتبار اولنمز ماقبلنه اعتبار اولنور * اکر ماقبلی
 مفتوح ویا مضموم اولسه قالین اوقنور * مثالی بالصبر
 من کل امر فی الصدور کبی * واکر مکسور اولسه
 انچه اوقنور * مثالی بصیر قدیر کبی ودغی راساکن
 اولوب ماقبلی حرف لین اولسه اولزمان دغی انچه
 اوقنور مثالی خیر سیر کبی

باب لفظه الله

فین لفظه اللهک ماقبلی مفتوح ویا مضموم اولسه
 قالین اوقنور * مثالی هو الله نصر الله کبی * واکر
 مکسور اولسه انچه اوقنور مثالی بالله والله کبی

﴿ باب الضمير ﴾

فَجَنَّ ضَمِيرُكَ مَا قَبْلِي مُتَحَرِّكٌ أَوْلَسَهُ مَدٌ أَوْلُنُورٍ مِثَالِي
 أَنَّهُ بِهِ وَهَلْ كَبِيٌّ أَمَّا لَمْ يَنْتَهَ وَمَا نَفَقَهُ مَدٌ أَوْلُنَمَازٍ زِيْرَا
 ضَمِيرٌ دَكَلْدَرِ نَفْسٍ كَلِمَةٌ دَنْدَرِ وَأَكْرَ مَا قَبْلِي سَاكِنٌ
 أَوْلَسَهُ قَصْرٌ أَوْلُنُورٍ مِثَالِي عَلَيْهِ الْيَهُ فِيهِ كَبِيٌّ * أَمَّا سُورَةُ
 فَرَقَانْدَهُ فِيهِ مُهَانَا مَدٌ أَوْلُنُورٍ *

﴿ باب السكته ﴾

سَكَنَهُ قُرْآنٌ عَظِيمٌ الشَّانِدَهُ دَوْرَتٌ يَرْدَهُ دَرٌ * بَرِيٌّ سُورَةُ
 كَهْفُهُ عَوَجًا قِيَمًا * وَبَرِيٌّ سُورَةُ يَسَّ دَهُ مِنْ مَرْقَدْنَا
 هَذَا * وَبَرِيٌّ سُورَةُ قِيَامَهُ دَهُ وَقِيلَ مَنْ رَأَى * وَبَرِيٌّ
 سُورَةُ مَطْفِفِينَ دَهُ ﴿ كَلَّا بَلْ رَانَ ﴾ تَعْرِيفُ السَّكْتَةِ
 قَطَعَ الصَّوْتُ دُونَ النَّفْسِ ﴿ مَعْلُومٌ أَوْلَهُ كَهَاءٌ سَكَنَهُ لِرَكَ
 وَصَلَّرْنَدَهُ بَعْضُ قُرَا عِنْدَنْدَهُ وَفَقَّهُ يَسِيرَهُ لَازِمٌ دَوْرٌ يَعْنِي
 حَالَتٌ وَصَلَّوهُ لَمْ يَتَسَيَّنَتْ وَأَقْتَدَهُ وَكِتَابِيَهُ وَحَسَابِيَهُ وَمَالِيَهُ

بلانفس در(وبری
 سکوندر سکون دیو
 حرفك حرکتی
 اولغه دیرلر(وبری
 حرکت در حرکت
 سکونك ضدیدر
 معلوم اوله که میمک
 اخفاسی یعنی میم
 ساکن بایه اوغراد
 قلذ ذاتنی بالکلیه
 کیدر میوب طودا
 قلمین بربرینه
 بك یصیهرق وما
 قبلند اولان حرفی
 اشباع ایتمیه راک
 ذاتنی فی الجملة ستر
 ایتمکدر باب
 اقلاب دخی بویله
 در(اما اخفالك
 وتشدید لرنک زمانی
 حرفین دن اقل حرف
 واحد دن اکثر
 اولمیدر فافهم
 (ودخی را کلمه نك
 آخر نك بولنوب
 کسره ایله رانك
 بینه حرف استعلا
 ساکن اوله رق
 حاصل اولسه من
 مصروعین قطرکیبی
 بلاروم وقفندهینه

در اسکیچی زاده اما
 حکم اللام فچن لفظه
 اللهم ما قبلی
 مفتوح غیر مهال
 یا مضموم اولورسه
 لامنی تفخیم واجبدر
 مفتوح کمال اولورسه
 تفخیم و ترقیق جائز
 در ما قبلی مکسور
 اولسه ترقیق واجب

وسلطانیه وما ادیریک ماهیهده های اثبات ایدن ق
 ایچون سکنه لازمدر عاصم جمیع مواضعه وصلند
 های اثبات ایلادی بعضیلر کتابیه حسابیه لفظلرینک
 غیریده اثبات ایتمدیلر اما وقف حالنده هاء سکنه لریک
 اثباتی متفق علیه دور تمت .

در (ایکنجی زاده) معلوم اوله که ضمیرک مابعدی ساکن اولورسه ضمیرک ما قبلی ک
 متحرک اولسون کرسیه السموات کبی کرک ساکن اولسون فاریه الایه وبما عاهد
 الله کبی جمهور قرا عندنک مد اولنمز ودغی ضمیرک اوزرینه کرک سکون
 و کرک روم ایله وقف اولندقک جمیع مواضعک صله ترک اولنورکه واجتیبیه لریکبی (مع
 اوله که عوجاده تنوینی الفه قلب ایدوبک سکنه بی الف اوزرینه من مرقنداده
 الف اوزرینه من راقده نون اوزرینه بلرانده لام اوزرینه ایتمیلدر * (معل
 اوله که لم یستنه سوره بقره ده در واقعک سوره انعامک در ماهیه سوره القارعه ده
 باقیلری سوره الحاقه ده در معلوم اوله که لکننا سوره کهفده در الظنوننا الرسو
 السبیللا سوره احزاب ده در سلاسل قواریرا سوره انسانک در * (معلوم اوله
 حفص قرائتک حالت وقفک یدی کلمه نیک اخرینه برشیدن بدل اولمیدرق الف
 لاحق اولمشدر * الف اوزره وقف اولنور وصلک الفسز او قنور بری منکم وحد
 ضمیری اولان انادر وبری لکننا هو الله در وبری الظنونادر وبری الرسولادر وبر
 السبیللا در * وبری سلاسلادر حفصن برر وایتک سلاسلاده لامی اسکان ایله وقف
 وبری اولسکی قواریرادر (معلوم اوله که روایت حفص اوزره سوره فصلت ده اولان
 اعجمی فی تسهیل ایله یعنی همزه ثانیه بی همزه بینیله حرکتی جنسی اولان الف
 بیندک ها شائبه سی اولمیدرق قرائت ایتمکدر * سوره هودده اولان مجریهای اما
 کبری ایله قرائت ایتملوردر بصورتک یعنی مجریهاده رانک اوکنک واقع اولان الف
 اماله ایله او قند یغی صورتک رابی انچه او قومق لازم دور

تم

۱۶
 ۱۷
 ۱۸
 ۱۹
 ۲۰
 ۲۱
 ۲۲
 ۲۳
 ۲۴
 ۲۵
 ۲۶
 ۲۷
 ۲۸
 ۲۹
 ۳۰

